

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЗПО «ДНІПРОВСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ КОЛЕДЖ»

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО РОЗРОБЛЕННЯ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНИХ
ПРОГРАМ ТА НАВЧАЛЬНИХ ПЛАНІВ
ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ
У ДНІПРОВСЬКОМУ ПРОФЕСІЙНОМУ ТЕХНОЛОГІЧНОМУ
КОЛЕДЖІ**

Розглянуто та схвалено
на засіданні педагогічної ради
Дніпровського професійного технологічного коледжу
протокол від 30.06 2026 р., № 14

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом від 18 липня 2026 р. № 365

Директор Коледжу

Олександр СТРИЛЕЦЬ

I. Загальні положення

1.1. Положення про розроблення освітньо-професійних програм та навчальних планів підготовки здобувачів фахової передвищої освіти (далі - Положення) у Дніпровському професійному технологічному коледжі (далі - Коледж) є складовою частиною внутрішньої системи забезпечення якості освіти, яким визначаються основні засади, принципи та особливості розроблення, затвердження, моніторингу, перегляду та закриття освітньо-професійних програм та навчальних планів здобувачів фахової передвищої освіти освітнього-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр».

1.2. Положення розроблене відповідно до Законів України «Про фахову передвищу освіту», «Про освіту», Наказу Міністерства освіти і науки України № 749 від 01.07.2021 р. «Про затвердження Положення про акредитацію освітньо-професійних програм фахової передвищої освіти», Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 року № 1187 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 10 травня 2018 року № 347), Листа Міністерства освіти і науки України №3/20290-20 від 15.07.2020 р. «Щодо розроблення освітніх програм фахової передвищої освіти», Методичних рекомендацій Міністерства освіти і науки України та Державної служби якості освіти України щодо розроблення освітньо-професійних програм та навчального плану підготовки здобувачів фахової передвищої освіти (2022 р.), Статуту Коледжу, Положення про організацію освітнього процесу у Дніпровському професійному фаховому коледжі, інших нормативних документів Коледжу.

1.3. Основні терміни Положення та їх визначення:

Академічна мобільність у фаховій передвищій освіті – можливість учасників освітнього процесу навчатися, викладати, стажуватися чи проводити дослідницьку (мистецьку, спортивну) діяльність в іншому закладі освіти (науковій установі) на території України чи поза її межами.

Атестація здобувачів фахової передвищої освіти – встановлення відповідності результатів навчання здобувачів фахової передвищої освіти вимогам ОПП та/або вимогам програми єдиного державного кваліфікаційного іспиту.

Загальні компетентності – універсальні компетентності, що не залежать від предметної області, але важливі для успішної подальшої професійної та соціальної діяльності здобувача в різних галузях та для його особистісного розвитку.

Індивідуальний навчальний план – документ, що визначає послідовність, форму і темп засвоєння здобувачем освіти освітніх компонентів освітньо-професійної

програми з метою реалізації його індивідуальної освітньої траєкторії, який розробляє заклад освіти у взаємодії із здобувачем освіти.

Індивідуальна освітня траєкторія – персональний шлях реалізації особистісного потенціалу здобувача освіти, що формується з урахуванням його здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей і досвіду, ґрунтується на виборі здобувачем освіти видів, форм і темпу здобуття освіти, суб'єктів освітньої діяльності та запропонованих ними освітніх програм, навчальних дисциплін і рівня їх складності, методів і засобів навчання. Індивідуальна освітня траєкторія в закладі освіти реалізовується через індивідуальний навчальний план.

Компетентність – динамічна комбінація знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей, що ви означає здатність особи успішно соціалізуватися, провадити професійну та/або подальшу навчальну діяльність.

Кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – кредит ЄКТС) – одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача фахової передвищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин. Навантаження одного навчального року за денною формою навчання становить, як правило, 60 кредитів ЄКТС.

Освітній компонент – складова ОПП (навчальна дисципліна, практика, курсова робота (проект), , кваліфікаційна робота (проект)), спрямована на досягнення визначених результатів навчання, якій встановлено форму підсумкового контролю та визначено кількість кредитів ЄКТС.

Освітньо-професійна програма у сфері фахової передвищої освіти – єдиний комплекс освітніх компонентів (навчальних дисциплін, індивідуальних завдань, практик, контрольних заходів тощо), спрямованих на досягнення визначених результатів навчання, що дає право на отримання визначеної освітньої та професійної кваліфікації.

Освітня кваліфікація – це визнана закладом освіти чи іншим уповноваженим суб'єктом освітньої діяльності та засвідчена відповідним документом про освіту сукупність встановлених стандартом освіти та здобутих особою результатів навчання (компетентностей).

Професійна кваліфікація – це визнана кваліфікаційним центром, суб'єктом освітньої діяльності (зокрема, закладом фахової передвищої освіти), іншим уповноваженим суб'єктом та засвідчена відповідним документом стандартизована сукупність здобутих особою компетентностей (результатів навчання), що дають змогу виконувати певний вид роботи або здійснювати професійну діяльність.

Результати навчання – знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, набуті у процесі навчання, виховання та розвитку, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньо-професійної програми або окремих освітніх компонентів.

Спеціалізація – складова спеціальності, що затверджується відповідними урядовими структурами та/або визначається закладом фахової передвищої освіти і передбачає профільну спеціалізовану освітньо-професійну програму підготовки здобувачів фахової передвищої освіти.

Спеціальні компетентності – компетентності, актуальні для предметної області та важливі для успішної професійної та/або подальшої навчальної діяльності за певною спеціальністю.

Стейкхолдери – фізичні та юридичні особи, зацікавлені в реалізації конкретної ОПП, пов'язані з її втіленням/реалізацією та/або можуть впливати на її структуру, зміст та якість.

Структурно-логічна схема ОПП – послідовність пов'язаних освітніх компонентів, включених до ОПП для досягнення заявлених цілей та результатів навчання.

II. Розроблення, затвердження, моніторинг, оновлення та закриття освітньо-професійних програм

2.1. Освітньо-професійні програми

2.1.1. Освітня діяльність у Коледжі здійснюється за відповідними освітньо-професійними програмами підготовки здобувачів фахової передвищої освіти (далі - ОПП), які розробляються Коледжем у межах ліцензованої спеціальності та затверджує їх відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Дніпровському професійному фаховому коледжі. Основою для розроблення освітньо-професійної програми є стандарт фахової передвищої освіти за відповідною спеціальністю (за наявності). ОПП розробляють за участю зацікавлених сторін – здобувачів освіти, випускників закладів фахової передвищої освіти, педагогічних працівників, роботодавців та інших стейкхолдерів. Відповідно до пункту 10 частини 5 статті 41 Закону 2745 органи студентського самоврядування можуть вносити пропозиції щодо змісту ОПП.

2.1.2. ОПП у сфері фахової передвищої освіти – це єдиний комплекс освітніх компонентів (навчальних дисциплін, індивідуальних завдань, практик, контрольних заходів тощо), спрямованих на досягнення визначених результатів

навчання, що дає право на отримання визначеної освітньої та професійної кваліфікації.

Освітньо-професійні програми Коледжу спрямовані на здобуття особами, які навчаються, фахової передвищої освіти за освітньо-професійним ступенем «фаховий молодший бакалавр».

2.1.3 ОПП фахової передвищої освіти можуть мати корекційно розвитковий складник для осіб з особливими освітніми потребами.

2.1.4. Освітньо - професійна програма використовується під час:

- акредитації ОПП, інспектування освітньої діяльності за спеціальністю;
- розроблення навчального плану, програм навчальних дисциплін і всіх видів практики;
- розроблення засобів діагностики якості фахової передвищої освіти;
- формування програм навчальних дисциплін, практик, змісту індивідуальних планів здобувачів освіти;
- атестації майбутніх фахівців.

2.1.5. Зміст освітньо-професійних програм Коледжу, окрім професійної підготовки (сучасних Hard Skills, які відповідають запитам роботодавців та інноваційним вимогам часу – формування цифрових навичок (Digital Skills), повинен забезпечувати формування у студентів, ключових компетентностей (Soft Skills), необхідних для самореалізації, активної громадянської позиції й здатності до працевлаштування, зокрема:

- формування духовних і моральних цінностей на рівні, що сприятиме їх інтеграції у суспільство і становленню активної громадянської позиції;
- формування картини світу, адекватної сучасному рівню наукових знань про нього, базових компетентностей у галузі науки та техніки;
- комунікативну компетентність, культурну освіченість, здатність до інтеграції у національну і світову культуру;
- сприяння багатогранному розвитку особистості, у тому числі – вміння навчатися із високим рівнем самостійності, критичне мислення, креативність та ініціативність, здатність розв'язувати проблеми із застосуванням здобутих знань та навичок, вміння оцінювати ризики, рішучість і конструктивне управління почуттями, підприємливість.

2.1.6. Освітньо-професійна програма містить чітко сформульовані цілі, які відповідають стратегії розвитку Коледжу. Завдання освітньо-професійної програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням

- тенденцій цифровізації та впровадження інноваційних технологій відновлення економіки України;
- потреб ринку праці у сучасних спеціалістах, що сприяє застосуванню дуальної форми освіти;
- академічну мобільність.

2.1.7. Мовою освітнього процесу за ОПП у Коледжі є державна мова, при цьому навчальні дисципліни можуть викладатися англійською мовою за умов забезпечення при цьому можливості вивчення відповідних дисциплін державною мовою. Застосування мов у Коледжі визначають закони України «Про забезпечення функціонування української мови як державної», «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту».

2.1.8. Основні принципи, на базі яких розробляються ОПП:

- системність - дотримання відповідності мети, змісту ОПП, методів, форм, засобів, технологій і механізмів реалізації освітнього процесу очікуваним результатам навчання;
- наступність - наявність послідовного зв'язку між різними етапами освітнього процесу;
- інноваційність та інтегрованість освіти і науки - врахування сучасних досягнень науки та виробництва, відображення результатів наукових досліджень у змісті ОПП;
- студентоорієнтованість - зорієнтованість освітнього процесу на здобувача освіти, його здатність навчатися і набувати відповідні компетентності;
- формування компетентностей здобувачів освіти як результатів їх навчання;
- врахування потреб, інтересів та вимог усіх зацікавлених сторін;
- інтеграція освітнього процесу у Європейський простір вищої освіти;
- модульність - структурування змісту ОПП;
- збалансованість та реалістичність ОПП - об'єктивність присвоєння кредитів компонентам ОПП, здатність здобувачів освіти у визначені терміни навчання набути очікувані компетентності за результатами виконання ОПП;
- гнучкість та мобільність структури ОПП - можливість адаптації структури і змісту ОПП до змін потреб та інтересів зацікавлених сторін; відповідність ОПП Національній рамці кваліфікацій.

2.2. Структура та зміст освітньо-професійних програм

2.2.1. Під час розроблення ОПП та навчальних планів за рекомендацією МОН України Центр дотримується вимог статей 7 та наповнення (лист Міністерства освіти і науки України від 15.07.2020 № 3/2090-20 «Щодо розроблення освітніх, освітньо-професійних програм фахової передвищої освіти»). До затвердження стандартів фахової передвищої освіти заклад освіти керується підпунктом 12 пункту 2 прикінцевих та перехідних положень Закону 2745 в частині використання галузевих стандартів підготовки фахівців за освітньо-кваліфікаційним рівнем молодшого спеціаліста як орієнтовних з урахуванням змін у законодавстві та вимог Національної рамки кваліфікацій.

2.2.1. Зміст ОПП має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

2.2.2. Освітньо-професійна програма містить в собі такі складові:

- титульна сторінка та передмова (інформація про стандарт фахової передвищої освіти відповідної спеціальності, розробників ОПП, відомості щодо обговорення та схвалення ОПП Педагогічною радою Коледжу,
- рецензії-відгуки стейкхолдерів, залучених до розробки ОПП);
- загальна характеристика ОПП (що відображає її основні риси і визначає предметну галузь, до якої вона належить) та нормативні посилання;
- профіль ОПП (містить загальну інформацію, мету ОПП, характеристику
- ОПП, а також інформацію щодо: здатності випускника до працевлаштування та подальшого навчання; викладання та оцінювання; перелік програмних компетентностей (інтегральних, загальних та спеціальних);
- програмних результатів навчання (знань, умінь, здатностей до комунікацій, самостійної діяльності, відповідальності); ресурсного забезпечення реалізації програми);
- перелік компонент ОПП та їх логічну послідовність (розподіл змісту ОПП та обсягу кредитів ЄКТС за групами компонентів і циклами загальної та професійної підготовки й обов'язковими та вибірковими складовими, а також схематичне відображення логічної послідовності вивчення навчальних дисциплін та інших компонент ОПП);
- опис форм атестації здобувачів освіти (зазначення форм атестації, визначених стандартом фахової передвищої освіти відповідної спеціальності, та вимоги до них);

- вимоги до внутрішньої системи забезпечення якості освіти (перелік процедур та заходів, визначених Коледжем щодо розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОПП);
- матриці відповідності програмних компетентностей і результатів навчання відповідним (обов'язковим та вибіркоким) компонентам ОПП (відображення впливу освітнього компонента на забезпечення формування певної компетентності та досягнення результатів навчання).

2.2.3. У разі здійснення підготовки здобувачів фахової передвищої освіти за дуальною формою, структура, зміст ОПП і навчальний план підготовки здобувачів фахової передвищої освіти узгоджуються із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти відповідно до вимог Положення про дуальну форму здобуття фахової передвищої та вищої освіти, затвердженого наказом МОН України від 13.04.2023 № 426.

2.2.4. Структура ОПП має передбачати можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачем фахової передвищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством.

2.3. Відкриття освітньо-професійних програм

2.3.1. ОПП Коледжу відкриваються за ліцензованими спеціальностями з метою забезпечення суспільних потреб у висококваліфікованих конкурентоспроможних спеціалістах, з урахуванням тенденцій розвитку ринку праці та регіонального і галузевого контексту, цифровізації процесів виробництва.

2.3.2. Рішення про відкриття ОПП ухвалюється з урахуванням Стратегії розвитку Коледжу, цього та інших положень, а також результатів проведених оцінок (у тому числі - оцінки економічної доцільності) та експертиз.

2.3.3. Відкриття ОПП складається з таких організаційних етапів:

1. ініціювання відкриття ОПП методичною комісією Коледжу та прийняття рішення про розробку ОПП;
2. створення Робочої групи з ОПП та призначення Гаранта;
3. аналіз актуальності ОПП та оцінка наявних ресурсів, обґрунтування необхідності відкриття освітньої програми, визначення профілю ОПП;
4. розробка проекту опису ОПП та проекту навчального плану;
5. експертиза проектних матеріалів (проектів освітньої програми та навчального плану): зовнішня фахова експертиза і внутрішня оцінка на рівні центру; розробка системи оцінювання якості ООП;
6. затвердження освітньої програми Педагогічною радою Коледжу.

2.3.4. Розглядаючи пропозицію щодо відкриття ОПП звертається увага на:

- врахування позицій та потреб стейкхолдерів та роботодавців, здобувачів освіти;
- відповідність місії (меті та завданням) Стратегії розвитку Коледжу;
- вплив на інші освітні програми Коледжу;
- узгодженість наданих пропозицій з національними та міжнародними стандартами, структурою програми та навантаженням здобувачів освіти, програмними результатами навчання;
- потреби в ресурсах, в тому числі - педагогічних працівників, методичні матеріали, потреби в спеціалізованому обладнанні, необхідний бюджет;
- забезпечення можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачам фахової передвищої освіти;
- наявність в ОПП та навчальному плані практичної підготовки здобувачів фахової передвищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності;
- можливість набуття здобувачами фахової передвищої освіти упродовж періоду навчання універсальних компетентностей (Soft Skills) які відповідають цілям та результатам навчання.

2.3.5. Для розробки проекту ОПП формують Робочу групу ОПП, порядок формування та діяльності якої визначаються цим Положенням.

2.3.6. Безпосереднє керівництво розробкою ОПП здійснює Гарант ОПП (керівник Робочої групи ОПП), вимоги щодо кваліфікації якого визначаються Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності закладів освіти і цим Положенням.

2.3.7. Призначення гарантів ОПП за поданням циклових комісій здійснюється наказом директора Центру.

2.3.8. Робоча група, виходячи з прогнозованої структури ОПП, з врахуванням Ліцензійних умов, за результатами консультацій з відповідними профільними службами та структурними одиницями Коледжу здійснює попередню загальну оцінку наявних ресурсів (кадрових, фінансових, організаційних, тощо) для її реалізації.

2.3.13. ОПП розробляється відповідно до визначених цим Положенням процедур за участю усіх заінтересованих сторін – здобувачів освіти, випускників, педагогічних працівників, роботодавців тощо.

2.3.14. Відповідно до п.10 ч.5 ст.41 Закону «Про фахову передвищу освіту» органи студентського самоврядування Коледжу вносять пропозиції щодо змісту ОПП.

2.4. Загальні вимоги щодо розроблення ОПП

2.4.1.Робочою групою складається профіль ОПП для представлення загальної інформації про ОПП. Визначення профілю полягає у визначенні мети ОПП, загальних та фахових програмних компетентностей, які мають бути досягнуті в результаті навчання, кінцевих (програмних) результатів навчання з урахуванням положень НРК, вимог стандартів фахової передвищої освіти і встановлення необхідного обсягу ОПП у кредитах ЄКТС.

2.4.2.Під час розроблення ОПП заклад фахової передвищої освіти, керуючись пунктом 6 частини 1 статті 1 Закону 2745 та стандартом фахової передвищої освіти відповідної спеціальності, самостійно формує перелік та зміст освітніх компонентів ОПП, спрямованих на досягнення результатів навчання, що дає право на отримання освітньої та професійної кваліфікації. При цьому необхідно дотримуватися вимог Закону 2745 та стандарту фахової передвищої освіти, зокрема

- мінімум 50 відсотків обсягу ОПП має бути спрямовано на набуття компетентностей та забезпечення результатів навчання за спеціальністю, та визначених стандартом фахової передвищої освіти (якщо інше не передбачене стандартом освіти);
- ОПП має передбачати освітні компоненти для вільного вибору здобувачі в освіти в обсязі, що становить не менше 10 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для ОПП фахової передвищої освіти.

2.4.3. Здобувач фахової передвищої освіти має право обирати освітні компоненти самостійно і такий вибір не обмежується ОПП, за якою проводять навчання. Відповідно до пункту 17 частина 1 статті 54 Закону України здобувачі фахової передвищої освіти, які планують у подальшому вступати до закладів вищої освіти, мають право обирати навчальні дисципліни, що пропонуються для здобувачів вищої освіти, за погодженням з керівником закладу фахової передвищої освіти.

2.4.4. Перелік освітніх компонентів, що пропонуються здобувачам освіти, має передбачати можливість вибору.якщо обсяг ОПП становить 180 кредитів ЄКТ, здобувач освіти має обрати із запропонованого переліку освітніх компонентів 6 дисципліни (18 кредитів ЄКТС 10%) за умови, що обсяг однієї становить не менше 3 кредитів ЄКТС.

2.4.5. В ОПП не вказують назву освітніх компонентів за вибором здобувача освіти, при цьому їм встановлюють кредити ЄКТС та визначають форми підсумкового контролю. Для формування освітніх компонентів ОПП за вибором

здобувача освіти фахової передвищої освіти у Коледжі регламентується Положенням про порядок та умови здійснення вибору освітніх компонентів/навчальних дисциплін ОПП здобувачами освіти.

2.4.6. Під час розробки ОПП Коледж може встановлювати додаткові компетентності, результати навчання та форми атестації здобувачів освіти (у тому числі для забезпечення спеціалізації) на реалізацію яких спрямовують залишок кредитів ЄКТС (близько 40 відсотків обсягу ОПП), які забезпечуються освітніми компонентами. Усі ці освітні компоненти мають бути спрямовані на набуття здобувачем фахової передвищої освіти компетентностей, які передбачають здатність випускника вирішувати типові спеціалізовані задачі в окремій галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів відповідних наук та може характеризуватися певною невизначеністю умов (частина перша статті 7 Закону України 2745).

2.4.7. Під час розроблення ОПП освітнім компонентам встановлюють кредити ЄКТС та форми підсумкового контролю. Навчальні дисципліни і практики планують, як правило, в обсязі 3 і більше кредитів ЄКТС. Не рекомендовано встановлювати освітнім компонентам величини кредитів, котрі не є цілими числами.

Під час визначення кількості освітніх компонентів у ОПП та їх обсягу необхідно також враховувати таке:

- обсяг ОПП визначається в кредитах ЄКТС і роках;
- обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин;
- навантаження одного навчального року за денною формою здобуття освіти становить, як правило, 60 кредитів ЄКТС;
- оптимальна кількість освітніх компонентів на навчальний рік (обов'язкових і вибіркових з урахуванням практик) становить 16 та відповідно до 8 на семестр;
- до переліку освітніх компонентів не входить екзаменаційна сесія;
- курсова робота/проект, що має міждисциплінарний характер, може виділятися як окремий освітній компонент (обсяг не менше 3-х кредитів ЄКТС);
- практична підготовка планується в тижнях із розрахунку орієнтовно один тиждень 1,5 кредити ЄКТС;
- кредити ЄКТС плануються на атестацію здобувачів фахової передвищої освіти.

2.4.8. Заклад фахової передвищої освіти розподіляє освітні компоненти на обов'язкові (ОК) та вибіркові (ВК), які в свою чергу поділяють на освітні

компоненти, що формують загальні компетентності, та освітні компоненти, що формують спеціальні компетентності.

2.4.9. Сума кредитів ЄКТС усіх освітніх компонентів ОПП з урахуванням атестації здобувачів освіти не може перевищувати обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття ступеня фахової передвищої освіти, визначеного стандартом фахової передвищої освіти відповідної спеціальності.

2.4.10. Практична підготовка здобувачів фахової передвищої освіти є обов'язковою складовою ОПП, яка дає можливість набути практичні навички та спеціальні компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

2.4.11. В ОПП практична підготовка здобувачів фахової передвищої освіти залежно від спеціальності (спеціалізації), може відображатися як виробнича, навчальна (технологічна), переддипломна. До переліку освітніх компонентів ОПП включають усі види практики, їх обсяг у кредитах ЄКТС та форми підсумкового контролю.

2.4.12. У структурно-логічній схемі ОПП відображають логічну послідовність виконання видів практики.

2.4.13. Обсяг кредитів, що відводиться на різні види практичного навчання, не залежить від загальної кількості кредитів ОПП. Рекомендовано в ОПП зберігати ту частку кредитів ЄКТС (з розрахунку один тиждень орієнтовно 1,5 кредити), яка забезпечувала підготовку молодшого спеціаліста за аналогічною або дотичною ОПП, якщо інше не передбачено стандартом, і не менше ніж передбачено як необхідний мінімум за відповідним профілем програми підготовки бакалаврів (за наявності). Водночас сума кредитів ЄКТС усіх видів практичного навчання не має бути меншою, ніж 10 відсотків від обсягу кредитів ЄКТС, необхідного для здобуття ступеня фахової передвищої освіти.

2.5. Атестація здобувачів освіти.

2.5.1. Відповідно до частини 6 статті 49 Закону 2745 ОПП має містити інформацію щодо атестації здобувачів фахової передвищої освіти.

Форму атестації здобувачів фахової передвищої освіти та вимоги до неї визначає стандарт освіти за конкретною спеціальністю.

2.5.2. Атестація здобувачів фахової передвищої освіти може здійснюватися за такими формами:

- публічний захист (демонстрація) кваліфікаційної роботи;
- кваліфікаційний іспит (іспити);
- єдиний державний кваліфікаційний іспит (іспити) (для спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців з професій, для яких запроваджено додаткове регулювання. Перелік таких спеціальностей та

порядок проведення єдиного державного кваліфікаційного іспиту затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 19.05.2021 № 497).

2.5.3. Професійний стандарт може передбачати одну або дві обов'язкові форми Атестації здобувачів освіти. Коледж під час формування ОПП може визначати додаткові форми атестації, зокрема ті, що відображають специфіку конкретних спеціалізацій. У разі відсутності стандарту зі спеціальності заклад освіти може обрати одну або дві обов'язкові форми атестації.

2.6. *Загальноосвітня підготовка.*

2.6.1. Під час розроблення ОПП фахової передвищої освіти її обсяг зазначають для реалізації на основі повної загальної середньої освіти.

2.6.2. Предмети профільної середньої освіти, за винятком тих, що інтегруються з відповідними освітніми компонентами (дисциплінами) ОПП, до неї не вносять.

2.6.3. Особливості підготовки здобувачів фахової передвищої освіти на основі інших рівнів освіти враховують під час розробки навчальних планів для різних категорій вступників та форм здобуття освіти (одна ОПП – декілька навчальних планів, у тому числі окремо для дуальної та інших форм здобуття освіти).

2.6.4. Тривалість підготовки фахового молодшого бакалавра на основі базової середньої освіти не може перевищувати 4 навчальні роки, що забезпечується шляхом розрахунку оптимальної для профілю підготовки інтеграції освітніх компонентів і предметів освітньої програми профільної середньої освіти із використанням вимог Закону 2745 (частини п'ята – сьома статті 7).

2.6.8. До введення в дію освітньої програми профільної середньої освіти професійного спрямування (на перехідний період) для підготовки за освітньою програмою повної загальної середньої освіти застосовують Типову освітню програму профільної середньої освіти закладів освіти, що здійснюють підготовку молодших спеціалістів на основі базової загальної середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 01 червня 2018 р. № 570 «Про затвердження типової освітньої програми профільної середньої освіти закладів освіти, що здійснюють підготовку молодших спеціалістів на основі базової загальної середньої освіти».

2.7. *Вивчення дисциплін: фізичне виховання, безпека життєдіяльності, охорона праці та цивільний захист.*

2.7.1. Для здобувачів освіти на основі базової середньої освіти на ІтаІІ курсах предмет «Фізична культура» включається до переліку базових предметів в обсязі 2 години на тиждень. Для здобувачів освіти ІІІ-

ІV курсів та тих, що вступили на навчання на основі повної загальної середньої освіти, заняття з фізичного виховання є обов'язковими і можуть включатися до ОПП з виділенням кредитів ЄКТС або як позакредитний освітній компонент.

Фізична культура шляхом проведення обов'язкових занять у закладах фахової передвищої освіти здійснюється відповідно до навчальних програм, затверджених у встановленому порядку (частина 4 статті 26 Закону України «Про фізичну культуру і спорт»).

2.7.2. Вивчення обов'язкових дисциплін з безпеки життєдіяльності, охорони праці та цивільного захисту передбачено законодавством:

- стаття 18 Закону України «Про охорону праці»;
- ст. 39, 41 Кодексу цивільного захисту України; пп. 5, 19, 20 Постанови Кабінету Міністрів України від 26.06.2013 № 444 «Про затвердження Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях»;
- п.7 та додаток 1 у частині щодо створення і діяльності в Міністерстві освіти і науки України функціональної підсистеми навчання дітей дошкільного віку, учнів і студентів дій у надзвичайних ситуаціях (з питань безпеки життєдіяльності) Постанови Кабінету Міністрів України від 09.01.2014 № 11 «Про затвердження Положення про єдину державну систему цивільного захисту», а також нормативно-правовим актом з охорони праці НПАОП 0.00-4.12-05 «Типове положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці», п. 2;
- Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці у закладах, установах, організаціях, підприємствах, підприємствих Міністерству освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 18.04.2006 № 304).
- Інших нормативних документів, які регламентують освітній процес під час дії правового режиму військового стану в Україні.

2.7.3. Вказаних дисципліни вводяться до ОПП як освітні компоненти, що формують загальні компетентності.

2.8. Матриці відповідності в ОПП

2.8.1. Матриці відповідності компетентностей/результатів навчання освітнім компонентам ОПП є обов'язковими складовими ОПП за всіма професіями.

2.8.2. **Матриця відповідності компетентностей** випускника освітнім компонентам ОПП відображає вплив освітнього компонента на забезпечення формування певної компетентності, що позначається знаком* (+), що позначка означає, що певна компетентність забезпечується певним освітнім компонентом. До матриці включають усі компетентності та освітні компоненти, визначені ОПП.

2.8.3. **Матриця відповідності результатів навчання** освітнім компонентам ОПП відображає вплив освітнього компонента на забезпечення досягнення результатів навчання, що позначається знаком* (+), позначка означає, що певний результат навчання забезпечується певним освітнім компонентом. До матриці включають усі результати навчання та освітні компоненти, визначені ОПП.

2.8.4. Матриця відповідності результатів навчання та компетентностей відображає вплив результатів навчання на забезпечення формування певних компетентностей, що позначається знаком * (+), позначка що означає, що певний результат навчання забезпечується певними компетентностями. До матриці, наведеної в пояснювальній записці стандарту фахової передвищої освіти зі спеціальності, додають результати навчання та компетентності, визначені закладом освіти та включені до ОПП.

2.8.5. У разі відсутності стандарту фахової передвищої освіти матрицю відповідності визначених ОПП результатів навчання та компетентностей Коледж розробляє самостійно.

2.9. Затвердження та оприлюднення та моніторинг ОПП.

2.9.1. ОПП у сфері фахової передвищої освіти **затверджують** відповідно до Положення про організацію освітнього процесу здобувачів фахової передвищої освіти у Дніпровському професійному фаховому коледжі фахової передвищої освіти. Освітньо-професійна програма у Коледжі проходить обов'язковий етап внутрішнього схвалення та затвердження керівником Процес складається з наступних етапів, що гарантує відповідність програми стандартам освіти:

1. Розробка: ОПП створюється робочою групою, до якої входять викладачі, а також залучені стейкхолдери (роботодавці, експерти).
2. Програма обов'язково обговорюється та погоджується з радою роботодавців або студентським самоврядуванням.
3. Схвалення педрадою: Проект програми виносять на розгляд педагогічної ради закладу освіти, яка її схвалює.
4. Затвердження директором: Остаточню ОПП вводиться в дію відповідним наказом керівника (директора) закладу.

2.9.2. **Оприлюднення** на своїх офіційному вебсайті ОПП, що реалізуються у закладі освіти відбувається відповідно до пункту 6 частини четвертої статті 79 Закону 2745, обов'язково оприлюднюється перелік освітніх компонентів, передбачених відповідною програмою.

2.9.3. Забезпечення публічної, зрозумілої, точної, об'єктивної, своєчасної та легкодоступної інформації про всі ОПП, умови і процедури присвоєння ступеня фахової передвищої освіти та кваліфікацій є невід'ємною складовою внутрішньої системи забезпечення якості освіти закладу фахової передвищої освіти.

2.9.4. *Моніторинг, перегляд і закриття* освітньо-професійних програм здійснюється з метою забезпечення належного рівня освітніх послуг і створення сприятливого й ефективного освітнього середовища для здобувачів освіти

2.9.5. Внутрішня система забезпечення якості освіти передбачає здійснення моніторингу та перегляду ОПП за обов'язковою участю здобувачів освіти з метою гарантування досягнення встановлених для них цілей та їх відповідності потребам здобувачів фахової передвищої освіти і суспільства, в тому числі – шляхом опитування здобувачів освіти Коледжу.

2.9.6. Моніторинг ОПП проводиться не рідше одного разу на рік із залученням представників усіх груп стейкхолдерів.

2.9.7. Моніторинг ОПП та її оцінка проводиться за такими критеріями:

- відповідність ОПП стандарту фахової передвищої освіти за відповідною спеціальністю;
- оцінка ОПП здобувачами освіти;
- відповідність ОПП (освітніх компонент, компетентностей та програмних результатів) потребам ринку праці та роботодавців;
- обсяг практичної підготовки фахового молодшого бакалавра в ОПП;
- проходження акредитації ОПП.

2.9.8. Моніторинг ОПП та її компонентів здійснюється шляхом:

- опитування здобувачів освіти, педагогічних працівників, роботодавців, випускників щодо якості освітнього процесу, ОПП, освітнього середовища;
- вивчення навчальної документації Коледжу, ОПП, навчальних планів, навчально-методичного забезпечення;
- аналізу навчальних досягнень здобувачів освіти, викладацької діяльності, підвищення кваліфікації педагогічних працівників; спостереження за освітнім середовищем (санітарно-гігієнічні умови, матеріально-технічне забезпечення, безпечні умови навчання, тощо);
- аналізу результатів вступної кампанії.

2.9.10. Організація і здійснення моніторингу покладається на Робочі групи з ОПП за спеціальностями. До здійснення моніторингу можуть бути залучені експерти (педагогічні працівники, професіонали-практики), а також здобувачі фахової передвищої освіти (представники органів студентського самоврядування).

2.9.11. Результати моніторингу заслуховуються на засіданні Робочих груп. За результатами моніторингу формується висновок щодо якості ОПП. За результатами моніторингу застосовують заходи реагування на виявлені недоліки в реалізації ОПП.

2.9.12. Результати моніторингу та оцінка результатів освітнього процесу можуть бути покладені в процес закриття ОПП.

2.9.13. Під час розроблення освітньо-професійної програми Коледж користується матеріалами, наведеними у додатку 1 Методичних рекомендацій Міністерства освіти і науки України та Державної служби якості освіти України щодо розроблення освітньо-професійних програм та навчального плану підготовки здобувачів фахової передвищої освіти (Київ, 2022 р.).

3. Розроблення навчального плану підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного ступеня фаховий молодший бакалавр

Навчальний план – це нормативний документ закладу фахової передвищої освіти, що є основою для змістової складової підготовки фахівців за спеціальністю (освітньо-професійною програмою). Навчальний план розробляється на весь період підготовки на підставі відповідної ОПП і визначає перелік та обсяг освітніх компонентів у кредитах ЄКТС, їх логічну послідовність, форми організації освітнього процесу, види та обсяг навчальних занять, графік освітнього процесу, форми поточного і підсумкового контролю, що забезпечують досягнення здобувачем фахової передвищої освіти запланованих результатів навчання (частина 3 статті 49 Закону 2745).

Навчальний план затверджується директором Коледжу та засвідчують печаткою закладу освіти.

У разі здійснення підготовки здобувачів фахової передвищої освіти за дуальною формою, навчальний план враховує структуру та зміст ОПП та вимоги Положення про дуальну форму здобуття фахової передвищої та вищої освіти, затвердженого наказом МОН України від 13.04.2023 № 426.

3.1. Структура навчального плану

3.1.1. Навчальний план містить загальні відомості та складається з таких **розділів**:

- графік освітнього процесу,
- зведені дані за бюджетом часу,
- практична підготовка,
- атестація здобувачів фахової передвищої освіти,

- план освітнього процесу,
- перелік навчальних кабінетів і лабораторій, пояснення до навчального плану.

3.1.2. Загальні відомості, які включає навчальний:

- повна назва органу управління, до сфери управління якого належить заклад освіти;
- повна назва закладу освіти;
- вид плану (навчальний);
- освітньо-професійний ступінь (фаховий молодший бакалавр);
- назва освітньо-професійної програми;
- шифр та найменування галузі знань;
- код та найменування спеціальності та назва спеціалізації (за наявності);
- форма здобуття фахової передвищої освіти;
- назва освітньої кваліфікації та назва професійної кваліфікації (за наявності);
- термін підготовки здобувачів фахової передвищої освіти (в роках);
- рівень освіти, на основі якого здійснюється підготовка здобувачів фахової передвищої освіти; гриф «ЗАТВЕРДЖУЮ» з підписом керівника закладу фахової передвищої освіти із зазначенням дати та скріпленням печаткою закладу освіти.

3.1.3. Навчальні плани, розроблені відповідно до освітньо-професійних програм Коледжу погоджуються роботодавцями.

3.2. *Графік освітнього процесу*

3.2.1. Графік освітнього процесу навчального плану складається на весь період навчання.

3.2.2. У графіку зазначають роки (курси), на кожен з яких передбачаються календарні терміни семестрів, теоретичного навчання, види та терміни практик, семестрового контролю, атестації здобувачів фахової передвищої освіти, у тому числі підготовки кваліфікаційної роботи, канікул, особливості дуальної форми навчання (за необхідністю).

3.2.3. Графік освітнього процесу для здобувачів фахової передвищої освіти враховує наступне:

- тривалість навчального року становить 52 тижні;
- навчальний рік розпочинається 1 вересня та триває два семестри і охоплює теоретичне навчання, екзаменаційні сесії, практичну підготовку та канікули;
- канікулярна відпустка становить не менш як вісім календарних тижнів на навчальний рік;
- доцільно планувати зимові та літні канікули тривалістю від 8 до 12 тижнів, для останнього року навчання літні канікули не планують;
- тривалість теоретичного навчання, практичної підготовки, семестрового контролю впродовж навчального року (крім випускних курсів) становить 40-44 тижні;
- оптимальними для заходів семестрового контролю є планування до 5 екзаменів та до 6 заліків з відведенням на підготовку здобувача освіти до екзамену не менше двох днів;
- практики рахують у тижнях (орієнтовно один тиждень дорівнює 1,5 кредити ЄКТС);
- навчальні/технологічні та виробничі практики плануються як до, так і після екзаменаційних сесій, враховуючі специфіку спеціальності, терміни укладання договорів з роботодавцями тощо.

3.2.3. У графіку освітнього процесу практична підготовка, у разі її проведення з відривом від теоретичного навчання, відображається окремо: семестр поділяється на тижні теоретичного навчання і тижні практичної підготовки.

3.2.4. У графіку освітнього процесу наводиться таблиця зведених даних за бюджетом часу (у тижнях) – тривалість теоретичного навчання, практик, семестрового контролю, атестації здобувачів фахової передвищої освіти, канікул за курсами і за весь період навчання.

3.3. Практична підготовка

3.3.1. У навчальному плані зазначається перелік усіх видів практичної підготовки (навчальна, технологічна, переддипломна тощо), їх обсяг у кредитах ЄКТС, тривалість у тижнях та терміни проведення (семестри).

3.3.2. У разі організації навчання за дуальною формою час практичного навчання на робочих місцях обліковується у кредитах ЄКТС і має становити від 25 до 60 відсотків від їх загального обсягу, передбаченого навчальним планом. Цей час може включати освітні компоненти або їх складові, що реалізуються за такими формами організації освітнього процесу:

- практична підготовка;
- самостійна робота;
- навчальні заняття за умови їх проведення педагогічними (науково-педагогічними) працівниками закладу освіти на робочому місці у роботодавця.

3.4. План освітнього процесу

3.4.1. У плані освітнього процесу обов'язково зазначають

- перелік та обсяг усіх освітніх компонентів ОПП у кредитах ЄКТС та годинах,
- розподіл загального обсягу годин, закріплених за освітніми компонентами на аудиторні (лекції, лабораторні або практичні, семінарські) заняття та самостійну роботу здобувачів освіти, заходи контролю,
- кількість навчальних тижнів у кожному семестрі (за необхідності окремо кількість тижнів практичної підготовки),
- загальну кількість годин тижневого навантаження та обсяг кредитів ЄКТС, відведених на вивчення освітнього компонента за курсами та семестрами відповідно до структурно-логічної схеми,
- кількість екзаменів, заліків, курсових робіт (проектів) та інші види навчального навантаження здобувачів освіти, спрямовані на досягнення результатів навчання, визначених ОПП.

3.4.2. У плані освітнього процесу освітні компоненти розподіляють на обов'язкові та вибіркові, які в свою чергу поділяють на освітні компоненти, що формують загальні компетентності, та освітні компоненти, що формують спеціальні компетентності.

3.4.3. План освітнього процесу містить освітні компоненти за вибором здобувача освіти, призначені для забезпечення можливості здобувачу освіти поглибити професійні знання в межах обраної ОПП та/або здобути додаткові спеціальні компетентності.

3.4.5. Коледж самостійно визначає механізм реалізації права здобувачів освіти на формування індивідуальної освітньої траєкторії, що відображається у Положенні про порядок вибору освітніх компонентів/навчальних дисциплін здобувачами освіти.

3.4.6. Коледж може обрати будь-який із запропонованих можливих варіантів формування вибірових компонентів або розробити власний. Вибір блоками.

3.4.7. Вибіркові дисципліни Коледж може формувати у блоки (групи дисциплін, які можуть бути пов'язані за змістом між собою та з обов'язковими

дисциплінами професійної підготовки). У разі, якщо здобувач фахової передвищої освіти вибирає певний блок, то всі освітні компоненти що входять до нього, стають обов'язковими для вивчення. У навчальному плані відображають всі наявні для вибору блоки дисциплін з переліком освітніх компонентів кожного блоку, їх обсяг у кредитах ЄКТС та годинах, види навчальних занять, з розподілом навчального навантаження за семестрами у яких їх вивчають, форми підсумкового контролю тощо.

3.4.8. Обсяг освітніх компонентів за вибором здобувача освіти становить не менше 10 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС відповідної ОПП.

3.4.9. Під час розроблення плану освітнього процесу обов'язково враховується наступне:

- навантаження одного навчального року за денною формою навчання становить 60 кредитів ЄКТС;
- орієнтовно кількість годин аудиторних занять в одному кредиті ЄКТС (денна форма здобуття освіти) для здобувачів фахової передвищої освіти може становити від 33% до 66% (1/3-2/3);
- кількість аудиторних годин в одному кредиті ЄКТС може відрізнятися залежно від галузі знань і спеціальності: підготовка у сфері технічних спеціальностей потребує більшого часу на роботу в лабораторіях та практичну підготовку, водночас під час підготовки здобувачів освіти за спеціальностями соціально-гуманітарного спрямування більше часу має виділятися на самостійну роботу здобувачів освіти;
- гранично допустиме аудиторне тижневе навантаження на здобувачів освіти I-II курсів в частині профільної середньої освіти становить 30 годин;
- частину годин з предмета «Фізична культура» (2 год на тиждень) не враховують під час визначення гранично допустимого тижневого навантаження студентів (наказ МОН від 01.06.2018 № 570);
- розподіл аудиторних занять між лекціями, практичними, семінарськими, лабораторними заняттями, а також між тижнями теоретичного та практичного навчання є прерогативою Коледжу;
- система накопичення балів регулюється Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів фахової передвищої освіти у Дніпровському професійному фаховому коледжі, прописуються викладачами у робочих навчальних програмах;

- у плані освітнього процесу вказують кількість тижнів у семестрі згідно з графіком освітнього процесу;
- логічну послідовність вивчення освітнього компонента відображають у плані освітнього процесу за курсами та семестрами, відповідно до його місця у структурно-логічній схемі ОПП;
- у плані освітнього процесу розподіл навчального навантаження відображають у кредитах ЄКТС та аудиторних годинах за курсами, семестрами, тижнями.

3.4.10. Визначена Коледжем кількість аудиторних годин у плані розподіляється за видами навчальних занять відповідно до «Методичних рекомендацій розроблення ОПП та навчальних планів підготовки здобувачів фахової передвищої освіти», Київ 2022 рік.

3.4.11. У плані наводиться перелік лабораторій, кабінетів, майстерень, наявних у закладі освіти та необхідних для успішної реалізації ОПП.

3.4.12. Пояснення до плану уточнюють окремі положення навчального плану і особливості організації освітнього процесу.

3.4.13. Під час розроблення освітньо-професійної програми Коледж користується матеріалами, наведеними у додатку 2 Методичних рекомендацій Міністерства освіти і науки України та Державної служби якості освіти України щодо розроблення освітньо-професійних програм та навчального плану підготовки здобувачів фахової передвищої освіти (Київ, 2022 р.).

IV. Прикінцеві положення

4.1. Положення набуває чинності з моменту введення його в дію наказом директора Коледжу.

4.2. Зміни та доповнення до Положення вносяться у разі зміни чинного законодавства України в сфері фахової передвищої освіти, прийняття нових нормативних актів МОН України та вводяться у дію у встановленому порядку: розглядаються на засіданнях методичних комісій та методичної ради Коледжу, погоджуються педагогічною радою, затверджуються та вводяться у дію наказом директора Коледжу.